

Spis treści

Wykaz źródeł z oznaczeniem skrótów stosowanych w pracy	11
Inne skróty	13
Wykaz literatury	15
Wstęp	19
1. Okoliczności podjęcia tematu	19
2. Stan badań	19
3. Areszt instytucja wielofunkcyjna	22
4. Areszt jako instytucja prawa niemieckiego	23
5. Podstawa źródłowa	26
6. Ramy chronologiczne	27
7. Zasięg terytorialny	29
8. Zasób informacji	29
9. Inne formy zabezpieczenia wierzytelności	32
10. Areszt <i>ius dispositivum</i>	33
11. Konstrukcja pracy	35
12. Metoda badawcza	35
Rozdział 1. Terminologia aresztu	37
1. Terminologia aresztu w księgach sądowych	38
1.1. Terminologia łacińska	38
1.2. Terminologia polska	40
1.3. Terminologia niemiecka	41
2. Terminologia aresztu w innych przekazach źródłowych	41
3. Wieloznaczność terminów	42
Rozdział 2. Kim byli aresztujący	46
1. Dominuje czynnik miejscowy	46
2. Inni	48
3. Problem z nieletnimi	49
4. Pełnomocnicy	51
Rozdział 3. Adresaci oświadczeń o areszcie	53
1. Nakaz wstrzemięźliwości niestosowany w praktyce	53
2. Adresat nie musiał być dłużnikiem	55

Areszt rzeczy jako zabezpieczenie wierzytelności

3. Chłopi	57
4. Kupcy	58
5. Uchylający się od jurysdykcji miejskiej	59
6. Dziedzice dorośli zmarłego dłużnika	59
7. Nieletni	60
8. Inne osoby chronione	63
9. Sytuacje szczególne	63
10. Brak adresata	65
Rozdział 4. Przedmiot aresztu	66
1. Stanisława Płazy kierunki rozwoju	66
2. <i>Processus iuris Cracoviensis</i> i Groicki	67
3. Areszt kładziono na całym majątku dłużnika	68
4. Sumy depozytowe	73
5. Areszt na rzeczach dłużnika znajdujących się u osoby trzeciej	75
6. Zmiana przedmiotu aresztu	76
Rozdział 5. Cel aresztu	77
1. Groicki i inni	77
2. Cel aresztu w księgach sądowych	79
Rozdział 6. W jakich okolicznościach następował areszt	83
1. Luki w informacjach	83
2. Śmierć dłużnika	84
3. Różnorodność okoliczności	85
Rozdział 7. Tytuł prawny aresztu	90
1. Często nieznany	90
2. Areszt <i>pro debito</i>	91
3. Różnorodność tytułów	92
Rozdział 8. Kwoty wierzytelności zabezpieczone aresztem	93
1. Często brak danych	93
2. Dane niekompletne	94
3. Dominują niskie kwoty	95
Rozdział 9. Miejsce w szeregu wierzycieli	97
1.1. Podmioty uprzywilejowane	97
1.2. Zapiski bez informacji o kolejności	99
1.3. Zapiski z informacją o kolejności	100
2. Kto ustalał miejsce wierzyciela	104

2.1. Umowne regulacje	105
2.2. Decyzja sądu	106
2.3. Wierzyciel	108
2.4. Nie wiemy kto	109
3. Kryteria	109
3.1. Według literatury i aktów prawnych	109
3.2. W źródłach praktyki sądowej	111
3.2.1. Dominuje milczenie	111
3.2.2. Pierwszeństwo zgłoszenia	113
3.2.3. Wysokość wiarygodności	115
3.2.4. Wartość dowodów	115
3.2.5. Zmiana kolejności	116
3.2.6. Inne	116
4. Wnioski	117
Rozdział 10. Cesja	118
Rozdział 11. Uгода	120
Rozdział 12. Postępowanie aresztowe nieprocesowe	121
Wprowadzenie	121
1. Monit	122
2. Areszt	124
2.1. Stanowisko sądu	124
2.2. Stanowisko miasta	126
2.3. Areszt kładziony w sądzie	127
2.3.1. Areszt bez wzmianki o woźnym	127
2.3.2. Areszt dokonany w sądzie z udziałem woźnego	128
2.3.3. Woźny w miejskich księgach sądowych	129
2.3.4. Co znaczy <i>arestare cum precone</i>	130
2.3.5. Szczególny tryb postępowania	132
2.3.6. Dowodzenie roszczeń	133
2.3.7. Publikacja aresztu	135
2.4. Areszt kładziony poza sądem	136
2.5. Wielokrotne zgłaszanie aresztu	138
2.5.1. Groicki i prawo stanowione	138
2.5.2. Księgi sądowe	139
2.5.3. Kilka zgłoszeń w jednym	140
2.5.4. Ciągłość zgłoszeń	141
2.5.5. W jakim terminie należało zgłaszać kolejny areszt	143
2.6. Miejsce zgłaszania oświadczenia o areszcie. Problem forum	144
2.7. Treść i forma oświadczenia	146
2.8. Kto polecał wpisać areszt do ksiąg	148
2.9. W jakim terminie należało dokonać aresztu	149
2.10. Opłaty za zgłoszenie aresztu	149

Areszt rzeczy jako zabezpieczenie wierzytelności

2.11. Opłaty za wpis aresztu do ksiąg sądowych	151
2.12. Sądowe potwierdzenie aresztu	152
2.13. Czas trwania aresztu	152
2.14. Stanowisko dłużnika wobec aresztu	153
2.14.1. Skąd dłużnik wiedział o areszcie	153
2.14.2. Uznanie długu	154
2.14.3. Zgoda dłużnika na areszt	155
2.14.4. Spłata długu	156
2.14.5. Śmierć dłużnika	159
2.15. Rezygnacja z aresztu	159
2.16. Śmierć wierzyciela	161
2.17. Sprzeciw osób trzecich	161
2.18. Dawność	163
Rozdział 13. Proces aresztowy	164
1. Generalia	164
2. Groicki i inni	166
3. Czy proces?	168
3.1. Niejasne zapiski	168
3.2. Proces aresztowy bez pozywania	169
3.3. Pozew	170
3.3.1. Wierzyciel pozywa dłużnika	170
3.3.2. Dłużnik pozywa wierzyciela	171
3.3.3. Treść i forma pozwu	173
3.3.4. Kto wykonywał pozwanie	173
3.3.5. Dowody w procesie aresztowym	174
3.3.6. Nieletni w procesie aresztowym	177
3.3.7. Wielokrotność pozywania	179
3.3.8. Zgoda dłużnika na pozew	181
3.3.9. Pozew przed aresztem	183
3.4. Rozprawa sądowa	183
3.4.1. Wierzyciel na rozprawie	185
3.4.1.1. Żałoba	185
3.4.1.2. Nieobecność	186
3.4.2. Dłużnik na rozprawie	186
3.4.2.1. <i>Ius dare et ius recipere, recht geben und recht nehmen</i>	186
3.4.2.2. Szczególny tryb postępowania	187
3.4.2.3. Nieobecność dłużnika	188
3.4.2.4. Ucieczka dłużnika	190
3.5. Wyrok	193
3.5.1. Generalia	193
3.5.2. Wyroki uwalniające z aresztu	195
3.5.3. Wyroki na korzyść wierzyciela	198
3.5.3.1. Zasądzenie nieruchomości. Wwiązanie	198
3.5.3.2. Odzyskiwanie wierzytelności	201
3.5.3.3. Zasądzenie ruchomości	203

3.6. Długotrwałe procesy	205
3.7. Pomoc prawna	207
Rozdział 14. Areszt nieprawy	209
1. Groicki i <i>Processus iuris</i>	209
2. Księgi sądowe. Areszt samowolny	210
3. Areszt położony w niewłaściwym czasie	212
4. Areszt złożony mimo uprzedniej zgody na czynność prawną	213
5. Areszt <i>more predonio</i>	214
Rozdział 15. Charakter prawny aresztu	215
Zakończenie	218
Der Sachenarrest als Instrument zur Sicherung von Forderungen in mittelalterlichen polnischen Städten	224